

har angivet som den egentlige Hovedtanke i Lovforslaget. I Mangel af vel overveiede og omhyggeligt redigerede Motiver til Lovforslaget maa jeg nu notes med at holde mig til de Bemærkninger, hvormed den høitærede Indenrigsminister ledsagede Lovforslagets Fremlæggelse her i Thinget. Den høitærede Indenrigsminister udtalte sig ved Sagens Forelæggelse om Lovforslaget i dens Helhed saaledes — det findes Pag. 28 —: „Jeg har derhos indskrænket mig til at søge at hævde det, som jeg har fundet nu i Virkeligheden at være den gjældende Lovgivnings Bestemmelse.“ Det staar altsaa for mig, som om det egentlig har været den høitærede Ministers ledende Tanke ved Fremlæggelsen af dette Lovforslag at give, om ikke en authentisk Fortolkning, saa dog fuldstændig klare og udtømmende Regler, som ikke i deres Væsen skulde afvige fra den nu gjældende Ret, men som ikke skulde kunne foranledige saadanne forffjellige Tydninger, som de ældre Lovregler undertiden, dog navnlig først i den allersejeste Tid, have været underkastede. Det forekommer mig imidlertid, at man uden Banffelighed vil kunne fremhæve ikke faa Exempler paa, at Bestemmelserne i Lovforslaget paa ingen Maade kunne karakteriseres som Udtalelser af, hvad der er de nu gjældende Lovregler, selv om man paa disse anvender den allervideste Fortolkning. Jeg haaber, at den høitærede Formand og den høitærede Forsamling deri ville finde en Undskyldning for, at jeg nu ved Sagens første Behandling kommer til at nævne Enkeltheder, endog små Enkeltheder i Lovforslaget; thi uden det vil jeg ikke kunne fore Betænkning for, at Lovforslaget ikke i sin Helhed er det, den høitærede Minister har angivet det at være, en Udtalelse af, hvad der er den gjældende Ret. — Jeg skal da tillade mig først at henlede Opmærksomheden paa det 2det Stykke i § 1. Dette Stykke giver en nærmere Bestemmelse af, hvad der med Hensyn til Dmdeling skal forstaaes ved „en Gaard“. Denne Definition kan muuligvis være exakt, den kan være udtømmende, men den er ingenlunde stemmende med det hidtidige Begreb om en Gaard. I andet Stykke af § 1 siges, at enhver Eiendom med et Tilliggende af 1 Tønde

Hartkorn eller derover bliver at betragte som en Gaard, medmindre det bevises, at den er en mindre Parcel af en Gaard, af hvilken en Hovedparcel er bleven tilbage. Det er jo dog klart, at der efter denne Bestemmelse af, hvad der med Hensyn til Dmdeling skal betragtes som en Gaard, er — for at bruge Lovudkastets Udtryk — medtaget „Eiendomme“, som tidligere ubetinget ikke have kunnet kaldes Gaarde. For at nævne et Exempel vil jeg anføre, at Huse, som nu efter den nye Matriful have over 1 Tønde Hartkorn, men efter den ældre havde et langt mindre Maal, gaa ind under Lovudkastets „Gaard“, skjøndt de — jeg tror endogsaa, der er Høiesterets Dom derfor — utvivlsomt ikke tidligere have kunnet betragtes som Gaarde og altsaa have været fuldstændig omdelingsfri. Tilgædes skal jeg nævne, at ubebyggede Lodder paa over 1 Tønde Hartkorn ubetinget ikke have kunnet kaldes Gaarde. Saadanne Lodder ere til; der er f. Ex. endnu Fælliger paa over 1 Tønde Hartkorn, som ikke kunne siges at være Parceller, skilte fra en Gaard, og som altsaa ikke gaa ind under den i andet Stykke nævnte Undtagelse, men ville gaa ind under Dmdelingsindskrænkningen, skjøndt de utvivlsomt aldrig have været Gaarde. Altsaa det Samme gjælder om Tørvemoser, som i sin Tid ved Udskiftningen ere blevne forbeholdte som et samlet Hele til Brug for Bylauget efter Godeleernes Udvisning. Saadanne Lodder paa over 1 Tønde Hartkorn ville gaa ind under det nye Begreb af Gaard, men jeg tror ikke, at Nogensomhelst vil kunne forsvare den Paastand, at de have været kaldte Gaarde tidligere eller at der har været nogensomhelst Dmdelingsindskrænkning med Hensyn til dem. Jeg skal kun endnu ganske i Forbigaaende nævne, at ogsaa den meget tvivlsomme Mellemstørrelse, Boelssteder, ubetinget gaar ind under Begrebet Gaard, skjøndt der dog har reist sig meget vægtige Stemmer for, at de ikke hidtil have kunnet betragtes som Gaarde. Denne yderligere Indskrænkning af Dmdelingsretten falder just saameget besynderligere, som den ikke engang har nogen Parallel i den tilsvarende Udskiftningslovgivning, thi de Jordarealer, jeg her nævnedes, ere ogsaa paa Selveiergodset fuldstændig udskiftnings-